

Postavení správce konkursní podstaty

Správce konkursní podstaty je zvláštním veřejnoprávním orgánem s tím, že jeho úkolem je zajištění řádného průběhu konkursu. Veřejný účel instituce správce konkursní podstaty spočívá v akceptaci omezeného veřejného zásahu do řešení majetkových vztahů, jež se dostaly do krizové situace. Výkon správce konkursní podstaty není součástí zaměstnaneckého vztahu, není však ani podnikáním či provozováním jiné hospodářské činnosti.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 32 Cdo 2096/2008, ze dne 18.8.2009)

Nejvyšší soud České republiky v právní věci žalobce JUDr. J. K., advokáta, správce konkursní podstaty úpadkyně E., a.s., zastoupeného JUDr. M. T., advokátem, proti žalované W. a.s., zastoupené JUDr. V. P., advokátem, o 69 543,52 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Pardubicích pod sp. zn. 10 C 170/2007, o dovolání žalované proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 21. února 2008, č. j. 23 Co 40/2008-101, tak, že rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 21. února 2008, č. j. 23 Co 40/2008-101, v části výroku I., v níž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku ve věci samé tak, že žalované bylo uloženo zaplatit žalobci 67 016,50 Kč, a dále v závislých výrocih II., III. a IV. o nákladech za řízení před soudy obou stupňů, se zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Podle obsahu spisu se žalobce domáhal po žalované zaplacení úroků z prodlení, které jí vyúčtoval za opožděnou úhradu faktur. Žalobní návrh odůvodnil tvrzením, že na základě smlouvy, kterou uzavřel s právní předchůdkyní žalované (společností W., s.r.o.), dodával v průběhu roku 2003 pitnou vodu a odváděl splaškové a dešťové vody kanalizací; žalovaná však neuhradila faktury včas. V žalobě požadovaná částka je součtem smluvních úroků z prodlení ve výši 0,2 % denně z dlužné částky v závislosti na počtu dní prodlení dle jednotlivých vystavených faktur.

Okresní soud v Pardubicích rozsudkem ze dne 18. října 2007, č. j. 10 C 170/2007-76, uložil žalované zaplatit žalobci částku 283,20 Kč (bod I. výroku), zamítl žalobu v rozsahu zbývající částky ve výši 69 260,32 Kč (bod II. výroku) a rozhodl o nákladech řízení (bod III. výroku).

Soud prvního stupně vzal za prokázané, že dne 31. října 1998 byla uzavřena mezi žalobcem a společností W., s.r.o., právní předchůdkyní žalované, smlouva na dodávku pitné vody (která byla posléze změněna dodatkem ze dne 12. prosince 2002), v níž si smluvní strany sjednaly úrok z prodlení ve výši 0,2 % denně z dlužné částky, dále že žalobce žalované vodu dodal a vystavil dvanáct faktur, které žalovaná uhradila se zpožděním vypočteným žalobcem. O těchto skutečnostech nebylo mezi účastníky řízení pochyb; spornou mezi nimi zůstala otázka, zda se předmětná smlouva řídí občanským či obchodním zákoníkem. Podle názoru soudu správce konkursní podstaty nemá postavení podnikatele; na tom nic nemění ani žalobcem doložené tvrzení, že mu bylo usnesením konkursního soudu povoleno provozovat podnik, neboť toto rozhodnutí, vydané podle § 18 odst. 3 zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, v platném znění (dále též jen „ZKV“), se týká vedení konkursu a nemá vliv na právní postavení správce konkursní podstaty. Pakliže aplikace obchodního zákoníku nebyla mezi smluvními stranami sjednána a podřazení této právní normě nelze dovodit ani za použití § 261 odst. 1 obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“), uzavřel, že vztah

mezi účastníky je třeba posuzovat podle občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“). Uplatnila-li proto žalovaná námitku promlčení žalobního nároku, vyšel při jejím posuzování z obecné tříleté promlčecí doby podle § 101 obč. zák. Soud prvního stupně přiznal žalobci jen úrok z prodlení ve výši 283,20 Kč za opožděnou úhradu faktur (podle zjištění soudu došlo k jejich zaplacení dne 24. června 2004), který stanovil ve výši 2 % ročně dle nařízení vlády č. [142/1994](#) Sb. před jeho novelizací. Co do zbývajících částky 69 260,32 Kč žalobu zamítl, neboť žalovaná se v tomto rozsahu podle jeho názoru úspěšně dovolala námitky promlčení (podle posouzení soudu došlo k promlčení nároku na úrok z prodlení z ostatních faktur, jelikož k jejich úhradě došlo dříve než 3 roky před 21. březnem 2007, kdy byla ve věci podána žaloba).

K odvolání žalobce Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 21. února 2008, č. j. 23 Co 40/2008-101, změnil rozsudek soudu prvního stupně v napadeném zamítavém výroku ve věci samé tak, že uložil žalované zaplatit žalobci 67 016,50 Kč, a zamítl požadavek žalobce na přisouzení částky 2 243,82 Kč (výrok I.). Dále rozhodl o nákladech za řízení před soudy obou stupňů (výroky II., III. a IV.).

Odvolací soud v rámci odvolacího přezkumu posuzoval důvodnost námitky odvolatele, že soud prvního stupně pochybil, posuzoval-li námitku promlčení vznesenou žalovanou podle občanského zákoníku, a nikoli podle obchodního zákoníku, jelikož správci konkursní podstaty je třeba v případě zajišťování dalšího provozu podniku přiznat postavení podnikatele.

Jelikož si smluvní strany podřízenost smlouvy ze dne 31. října 1998 režimu obchodního zákoníku podle jeho ustanovení § 262 odst. 1 nesjednaly, odvolací soud posuzoval, zda aplikace obchodního zákoníku nevyplývá z jeho ustanovení § 261 odst. 1. O postavení podnikatele nemůže být podle odvolacího soudu pochyb v případě žalované, resp. její právní předchůdkyně, která smlouvu se žalobcem uzavřela, v případě žalobce je jeho postavení dáno zákonem č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, v platném znění. Odkaz na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. ledna 1996, sp. zn. 29 Odo 298/2005, jímž soud prvního stupně podpořil svůj názor o občanskoprávním charakteru předmětné smlouvy, hodnotí odvolací soud jako nepřipadný, jelikož v cit. rozhodnutí závěr Nejvyššího soudu o tom, že na správce konkursní podstaty nelze nahlížet jako na podnikatele, se vztahuje na zpeněžování konkursní podstaty upravené v ustanovení § 27 ZKV. Činnost správce konkursní podstaty je však širší, což vyplývá z § 1 odst. 1 ZKV, podle něhož je účelem konkursního řízení uspořádání majetkových poměrů dlužníka. Odvolací soud konstatoval, že podle § 14 odst. 1 písm. a) ZKV okamžikem prohlášení konkursu přechází oprávnění nakládat s majetkem podstaty na správce, přičemž ustanovení § 14a odst. 1 jednoznačně deklaruje pravomoc správce konkursní podstaty vykonávat práva a povinnosti, které podle zákona a jiných právních předpisů jinak přísluší úpadci, jestliže to souvisí s nakládáním s majetkem patřícím do podstaty. Správce konkursní podstaty tak mimo jiné může rozhodovat o obchodních záležitostech podniku, činit za úpadce právní úkony potřebné k provozování podniku včetně uzavírání smluv o úvěru za účelem financování, zajišťuje vedení účetnictví a plnění daňových povinností. Z uvedeného odvolací soud dovozuje, že správci konkursní podstaty při vykonávání správy majetku v konkursní podstatě, vyjma zpeněžování, je třeba přiznat obdobné postavení jako úpadci před prohlášením konkursu. Činí-li proto správce konkursní podstaty právní úkony po prohlášení konkursu v souvislosti s obchodním vedením podniku úpadce podle § 14 odst. 1 písm. a) a § 14a ZKV, jde podle odvolacího soudu o úkony „podnikatele při jeho podnikatelské činnosti“.

Odvolací soud nepřisvědčil námitce žalované, že jednání správce konkursní podstaty „při podnikatelské činnosti“ je vyloučeno i tím, že při uzavírání předmětné smlouvy překročil podnikatelské oprávnění, jež náleželo úpadkyni před prohlášením konkursu. Je tomu tak (jak ostatně judikoval i Nejvyšší soud) proto, že takové překročení (i kdyby k němu skutečně došlo, což je podle obsahu spisu i pravděpodobné), nemá vliv na povahu a platnost právních úkonů, při nichž k takovému překročení předmětu činnosti podnikatele došlo; tato zásada je přitom aplikovatelná i pro

použití § 261 odst. 1 obch. zák.

Odvolací soud tak na rozdíl od soudu prvního stupně dovodil, že předmětná smlouva (včetně uplatněné námitky promlčení žalobního nároku) se řídí obchodním zákoníkem. Vychází ze čtyřleté promlčecí doby podle § 397 obch. zák., dále z počátku jejího běhu podle § 391 odst. 1 obch. zák. a rovněž z nesporného přehledu vyfakturovaných částek za dodávku pitné vody a odvod odpadních vod, dospěl k závěru, že „prvá faktura se stala splatnou dne 21. března 2003 (správně má být 21. únor 2003), tedy v období delším než činí čtyřletá zákonná promlčecí lhůta běžící v režimu obchodního zákoníku. Úroky z prodlení vzniklé v souvislosti s pozdní úhradou až dne 16. května 2003 jsou tak všechny promlčeny“. Z tohoto důvodu není možné tyto úroky přiznat a žalobu je třeba v tomto rozsahu zamítnout. S úhradou všech ostatních dlužných plateb, s nimiž je spojeno právo věřitele požadovat úroky z prodlení, se podle zjištění odvolacího soudu žalovaná dostala do prodlení ve čtyřleté zákonné promlčecí době; tyto nároky proto promlčeny nejsou a je třeba je žalobci přiznat.

Odvolací soud rovněž posuzoval, zda sjednaná výše úroku z prodlení 0,2 % denně z dlužné částky není v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku. Pokud by tomu tak bylo, nešlo by o neplatné ujednání, ale takové právo by nepožívalo právní ochrany. K takovému závěru však odvolací soud nedospěl. Podle jeho zjištění ze spisu vyplynulo, že úpadkyně E., a.s. měla uzavřenu se společností Vodovody a kanalizace, s.p. na dodávku vody z veřejného vodovodu a odvádění vod veřejnou kanalizační smlouvu ze dne 27. listopadu 1992, v níž byla pro případ prodlení s úhradou faktur za dodávky a odvádění sjednána sankce ve výši 1 % z dlužné částky za každý den prodlení. I bez posouzení toho, zda by bylo možné akceptovat takto vysoko sjednanou sankci, je podle odvolacího soudu zřejmé, že žalobci, který měl následně podle smlouvy se žalovanou zajišťovat dodávku a odvod vody z pronajatých nebytových prostor, hrozila sankce v pětinasobné výši. Již tento fakt podle odvolacího soudu opodstatňuje požadavek žalobce a nesvědčí o tom, že by šlo v případě sjednaného úroku z prodlení ve výši 0,2 % denně z dlužné částky o rozpor s poctivým obchodním stykem. Odvolací soud proto změnil rozsudek soudu prvního stupně v napadeném zamítavém výroku ve věci samé tak, že přiznal žalobci 67 016,50 Kč a ztotožnil se zamítnutím žaloby u zbývající částky ve výši 2 243,82 Kč.

Rozsudek odvolacího soudu (vyjma té části prvního výroku, v níž byl žaloba v rozsahu částky 2 243,82 Kč zamítnuta) napadla žalovaná dovoláním, jehož přípustnost opřela o ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“).

Dovolatelka brojí proti závěru odvolacího soudu, že právní vztahy mezi účastníky se řídí obchodním zákoníkem. Podle jejího mínění je možné přisvědčit názoru odvolacího soudu potud, že si účastníci podle § 262 odst. 1 obch. zák. v předmětné smlouvě užití obchodního zákoníku ne zvolili; nesouhlasí však již s ním, přiznal-li správci konkursní podstaty postavení podnikatele a dovodil z toho, že kupní smlouva o dodávkách pitné vody byla uzavřena žalobcem při jeho podnikatelské činnosti.

Dovolatelka akcentuje nutnost rozlišení osoby správce konkursní podstaty a úpadce. Názor, který nepřiznává správci konkursní podstaty postavení podnikatele, je podle jejího mínění vyjádřen nejen v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 298/2005, ale i v nálezu Ústavního soudu č. [403/2002](#) Sb., z něhož v dovolání cituje. Ve své argumentaci vychází z úvahy, že správce konkursní podstaty není účastníkem konkursního řízení; jako zvláštní procesní subjekt má však samostatné postavení jak vůči úpadci, tak i konkursním věřitelům, za jejichž zástupce jej nelze považovat. Správce konkursní podstaty je zvláštní veřejnoprávní orgán, který je ustanovován rozhodnutím státního orgánu (soudu) a jehož oprávnění, která jsou zakotvena v řadě ustanovení ZKV, představují výkon pravomocí. Jde o subjekt státní moci, jehož úkolem je uspořádání majetkových poměrů dlužníka, který je v úpadku. Z uvedeného podle dovolatelky vyplývá, že správce konkursní podstaty nemá obdobné (a vůbec už ne shodné) postavení jako úpadce před prohlášením konkursu, které přiznal správci konkursní podstaty odvolací soud.

Názor, že správce konkursní podstaty předmětnou kupní smlouvu při podnikatelské činnosti neuzavíral, staví dovolatelka na argumentaci, že správce konkursní podstaty (stejně jako úpadkyně) neměl zvláštní licenci udělenou státem, která je podmínkou pro podnikání v předmětu činnosti dodávky pitné vody, a dále že úpadkyně a ani správce konkursní podstaty nemají tuto činnost zapsanu v obchodním rejstříku.

Podle dovolatelky tak nelze na předmětnou kupní smlouvu obchodní zákoník aplikovat. To má ten důsledek, že v případě prodlení dlužníka se splněním peněžitého dluhu je třeba vyjít z § 517 odst. 2 obč. zák., podle něhož může věřitel po dlužníku požadovat vedle plnění úroky z prodlení, jejichž výši určuje prováděcí předpis. Podle propočtů dovolatelky vychází zákonný úrok z prodlení v rozmezí 2 až 3 % ročně z dlužné částky, přičemž žalobce účtuje 73% úrok z prodlení z dlužné částky. Pakliže ustálená soudní judikatura nepřipouští v občanskoprávních vztazích dohodu účastníků o úroku z prodlení v jiné výši, než jaká je v souladu s odkazem obsaženým v cit. ustanovení stanovena prováděcím právním předpisem, jde podle dovolatelky v případě dohodnutého úroku z prodlení ve výši 0,2 % denně z dlužné částky o neplatné ujednání, nebo z pohledu hodnocení odvolacího soudu o ujednání, které nepoživá právní ochrany. Skutečnost, že v jiné smlouvě byl sjednán ještě vyšší úrok, na tom nic nemění.

Dovolatelka navrhl, aby dovolací soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Dovolání je v této věci přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť směřuje proti rozsudku odvolacího soudu v rozsahu, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé, a je i důvodné.

Dovolací soud nejprve zkoumal, zda řízení netrpí vadami uvedenými v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. (tzv. zmatečnosti), jakož i jinými vadami řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny. Tyto vady, k nimž dovolací soud přihlíží v případě přípustného dovolání z úřední povinnosti (srov. § 242 odst. 3, větu druhou, o. s. ř.), však dovoláním namítány nejsou a dovolací soud je z obsahu spisu neshledal.

Nejvyšší soud proto rozhodnutí odvolacího soudu přezkoumal v napadeném rozsahu (srov. § 242 odst. 1 o. s. ř.), jsa vázán uplatněným dovolacím důvodem včetně toho, jak jej dovolatelka obsahově vymezila (srov. § 242 odst. 3, větu první, o. s. ř.). Dovolací soud se tak zabýval správností právního posouzení věci zpochybňovaného dovolatelkou [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.].

Právní posouzení věci je činnost soudu, spočívající v podřazení zjištěného skutkového stavu pod hypotézu (skutkovou podstatu) vyhledané právní normy, jež vede k učinění závěru, zda a komu soud právo či povinnost přizná či nikoliv.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu sice správně určenou nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Z vyličení uplatněného dovolacího důvodu je zřejmé, že dovolatelka brojí proti závěru odvolacího soudu o aplikaci obchodního zákoníku na právní vztah vzniklý ze smlouvy o dodávce pitné vody a následném odvodu splaškové a dešťové vody kanalizací, uzavřené správcem konkursní podstaty úpadkyně s dalším podnikatelem. Dále mu vytýká právní pochybení při posouzení otázky, zda výkon práva na sjednaný úrok z prodlení (0,2 % denně z dlužné částky) je v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku (§ 265 obch. zák.).

Nejvyšší soud ve stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 17. června 1998, sp.

zn. Cpjn 19/98, k výkladu některých ustanovení zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, které bylo publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 52/98, judikoval (srov. právní větu k bodu XIX.), že správce konkursní podstaty není účastníkem konkursního řízení. Jako zvláštní procesní subjekt má samostatné postavení jak vůči úpadci, tak vůči konkursním věřitelům a nelze jej považovat za zástupce konkursních věřitelů (i když vlastně svou činností jedná v jejich zájmu), ani za zástupce úpadce (ačkoli na něj přešla téměř všechna úpadcova dispoziční oprávnění). Z tohoto názoru vychází i Ústavní soud v nálezu ze dne 25. června 2002 publikovaném ve Sbírce zákonů pod číslem 403/2002. V tomto rozhodnutí se Ústavní soud rovněž ztotožnil s doktrínálním vymezením, které řadí správce konkursní podstaty mezi zvláštní veřejnoprávní orgány s tím, že jeho úkolem je zajištění řádného průběhu konkursu. Veřejný účel instituce správce konkursní podstaty je nutné podle Ústavního soudu spatřovat v akceptaci omezeného veřejného zásahu do řešení majetkových vztahů, jež se dostaly do krizové situace. Způsob jeho ustanovení je dán rozhodnutím státního orgánu (soudu). Jeho oprávnění, jež jsou zakotvena v řadě ustanovení ZKV, vzhledem ke své heteronomní povaze (když správce nelze považovat za zástupce konkursních věřitelů ani za zástupce úpadce) pak představují výkon pravomocí (na rozdíl od heteronomní povahy veřejnoprávních aktů akty soukromoprávní - právní úkony - mají povahu autonomní). Podle prezentovaného názoru Ústavního soudu není výkon správce konkursní podstaty součástí zaměstnaneckého vztahu, není však ani podnikáním či provozováním jiné hospodářské činnosti.

V rozsudku ze dne 31. ledna 2006, sp. zn. 29 Odo 298/2005, Nejvyšší soud formuloval a odůvodnil právní závěr, podle něhož při zpeněžování majetku konkursní podstaty nelze na prodávajícího správce konkursní podstaty nahlížet jako na podnikatele.

Shora citovaná judikatura Nejvyššího soudu a ani Ústavního soudu však odpověď na otázku, který právní předpis (zda obchodní či občanský zákoník) aplikovat na právní vztah vzniklý ze smlouvy ze dne 31. října 1998 uzavřené mezi žalobcem a právní předchůdkyní žalované, nedává, přičemž ji neřeší ani samotné vymezení postavení správce konkursní podstaty (dále též jen „správce“).

Odvolací soud postupoval správně, vyšel-li při posuzování této otázky jednak z ustanovení § 14 odst. 1 písm. a) ZKV v rozhodném znění (t. j. ve znění účinném k 31. říjnu 1998, kdy byla předmětná smlouva uzavřena), podle jehož první věty má prohlášení konkursu ten účinek, že oprávnění nakládat s majetkem podstaty přechází na správce, jakož i z ustanovení § 14a odst. 1 ZKV, podle něhož „prohlášením konkursu přechází na správce oprávnění vykonávat práva a plnit povinnosti, které podle zákona a jiných právních předpisů jinak přísluší úpadci, jestliže souvisí s nakládáním s majetkem patřícím do podstaty. Správce je zejména oprávněn a povinen ..., rozhodovat o obchodních záležitostech podniku, činit za úpadce právní úkony potřebné k provozování podniku ...“

I když předmětnou smlouvu ze dne 31. října 1998 uzavřel správce konkursní podstaty se společností W., s.r.o. (právní předchůdkyní žalované) svým jménem (a ani jinak nemohl), činil tento právní úkon ve smyslu cit. ustanovení § 14a odst. 1 ZKV za úpadkyni E., a.s. Povaha takového úkonu, jakož i charakter práv a povinností z tohoto úkonu vzniklých, jsou proto stejné jako v případě, kdyby (nedošlo-li by k prohlášení konkursu a k jeho účinkům) tutéž smlouvu s týmž podnikatelem uzavřela úpadkyně. To platí rovněž o charakteru právního vztahu, který byl založen právním úkonem učiněným správcem konkursní podstaty, neboť skutečnost, že smlouvu neuzavřela (nemohla uzavřít) úpadkyně a že ji za úpadkyni uzavřel (musel uzavřít) správce konkursní podstaty, nemůže nic změnit na povaze (kvalifikaci) právního vztahu, tedy na tom, zda tento vztah podléhá režimu obchodního či občanského zákoníku. Činí-li úkon potřebný k provozování podniku úpadce správce konkursní podstaty (a to ve smyslu § 14a odst. 1 ZKV za úpadce), podléhá tento právní úkon a právní vztah jím založený režimu toho kodexu, kterému by byl podřízen právní vztah vzniklý z téhož úkonu, který by činil úpadce (nebyť prohlášení konkursu na jeho majetek). Pro řešení shora vymezené otázky, kterému kodexu je právní vztah vzniklý z předmětné smlouvy podřízen, je proto významné postavení

úpadce jako podnikatele, nikoli postavení správce konkursní podstaty. Konečně k obdobnému závěru dospěl Nejvyšší soud v otázce určení věcné příslušnosti soudu k projednání sporu, v němž správce konkursní podstaty vymáhá ve prospěch podstaty pohledávky úpadce (srov. právní větu k bodu XXV. shora cit. stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu); za rozhodné zde Nejvyšší soud považoval právní postavení úpadce, nikoli správce konkursní podstaty.

Dovodil-li proto odvolací soud, že právní vztahy založené předmětnou smlouvou se řídí obchodním zákoníkem, je tento jeho závěr správný a dovolání je v této části nedůvodné.

Jinak je tomu však v případě právního posouzení odvolacího soudu, že výkon práva na sjednaný úrok z prodlení ve výši 0,2 % z dlužné částky za každý den prodlení není ve smyslu § 265 obch. zák. v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku, neboť žalobci za prodlení s placením dodávek vody svému dodavateli hrozila sankce v pětinásobné výši (úrok z prodlení ve výši 1 % z dlužné částky za každý den prodlení) a „tento fakt opodstatňuje požadavek žalobce a nesvědčí o tom, že by šlo o rozpor s poctivým obchodním stykem.“

Podle ustanovení § 265 obch. zák. platí, že výkon práva, který je v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku, nepožívá právní ochrany.

Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 19. května 2009, sp. zn. 32 Cdo 1281/2008, vysvětlil, že samotná skutečnost, zda smluvní pokuta je či není nepřiměřeně vysoká, nepostačuje pro posouzení, zda výkon práva na zaplacení smluvní pokuty je či není v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku ve smyslu § 265 obch. zák. Tento závěr lze obdobně vztáhnout i na výkon práva na úroky z prodlení. Odvolací soud pochybil v posuzované věci nejen tím, že zásadami poctivého obchodního styku poměřoval smluvenou výši úroku z prodlení a nikoli výkon práva žalobce na úroky z prodlení, ale zejména i způsobem argumentace, na níž založil svůj závěr o tom, že výkon práva žalobce na smluvené úroky z prodlení není v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku. Skutečnost, zda a v jaké výši „hrozí“ žalobci úrok z prodlení v jiném smluvním vztahu, nemůže v žádném případě sama o sobě odůvodnit soulad výkonu práva na úrok z prodlení se zásadami poctivého obchodního styku. Jestliže tak odvolací soud učinil, pak při výkladu a aplikaci § 265 obch. zák. právně pochybil a jeho závěr nemůže obstát. Dovolací soud proto uzavírá, že dovolání je v této části důvodné a dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. byl v posuzované věci naplněn.

Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), zrušil napadený rozsudek odvolacího soudu v části prvního výroku, v níž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku ve věci samé tak, že žalované bylo uloženo zaplatit žalobci 67 016,50 Kč (jakož i v závislých výrociích o nákladech za řízení před soudy obou stupňů), zrušil (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, o. s. ř.) a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3, věta první, o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Bezplatná obhajoba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Omezení vlastnického práva veřejným prostranstvím a bezdůvodné obohacení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Opomenuté vyjádření účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Služební poměr](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Pohledávka](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)